

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-1232

8.12.2025

Tryg Forsikring NUF

Motorvogn

Skade på bilmotor – plutselig?

Sikrede meldte ifra til foretaket om motorhavari 26.5.25. I midten av juni mottok foretaket skaderapport fra verkstedet, som ble forelagt foretakets takstmann. Basert på opplysningene i rapporten konkluderte takstmannen med at årsaken til skaden var høyt oljeforbruk over tid som følge av slitasje. Foretaket avslo kravet med henvisning til takstmannens vurdering, og viste til at vilkårene om at skaden måtte ha oppstått plutselig ikke var oppfylt. Sikrede var uenig og mente at driftsproblemet oppstod akutt. I tillegg hadde sikrede gjort det som kunne forventes for å forhindre skaden. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde dokumentert at skaden oppsto «plutselig» og ikke som et resultat av gradvis skadeutvikling.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på bilmotor.

Sikrede har maskinskadeforsikring med følgende vilkår:

1. HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

Maskinskade er en tilleggsforsikring til kasko. Maskinskade gjelder til kjøretøyets kilometerstand er 200.000 eller til og med forsikringsperioden kjøretøyet er 10 år, det som inntreffer først. Alderen beregnes fra første gangs registrering.

Forsikringen omfatter:

Forsikringen dekker kostnader til reparasjon av plutselige og uforutsette skader eller feil på komponentene som er nevnt nedenfor. For biler med diesel- eller bensinmotor dekkes skade på

- Motor
- oljekjøler og radiator
- topplokk

...

Videre dekkes ikke skade

- som skyldes gradvis forringelse, slitasje, korrosjon eller annen tæring

Sikrede meldte fra til foretaket om motorhavari på bil 26/27.5.25.

Foretaket mottok 10.6.25 takst fra verksted på samlet kr 265 004 inkl. mva. Taksten ble forelagt foretakets takstmann, som konkluderte med at årsaken til skaden var høyt oljeforbruk over tid som følge av slitasje. Det er fremlagt følgende notater fra takstmannen:

10.06 - Noteringer etter samtale med R. Bilverksted Oljeforbruk - heftig - siste halvår-tre kvart år. Fylt 2 liter olje mellom hver gang. Verkstedet leser så opp sine innslag på kjøretøyet: Februar - etterfylt 2 liter - 138.500 KM September 2024 2 liter x2 ganger i september. Verkstedet forteller eier har i tillegg kjøpt ytterligere olje etter februar.

Bilen starter og går pr nå, men er ikke kjørbær. Går ujevnt på tomgang men er kun mulig å varve til ca 1800 o/min og dør så ut. Verkstedet antar at DPF er potte tett som følge av oljeforbruket over tid.

...

Vilkårene sier at vi dekker 'plutselig og uforutsett skade'. Ref noteringer over er dette ikke plutselig mekaniskskade, men et resultat av slitasje over tid som resulterer i stort og tiltakende oljeforbruk. Dette er nå så omfattende at det har resultert i at motor og sentrale komponenter må utbyttes. Skaden kan ikke anbe fales dekket over kundes maskinskadeforsikring. Servicehistorikk er ikke vurdert da skaden ikke er dekningsmessig - men r. bilverksted forteller de ikke har gjort annet enn en automatgirservise i nyere tid hos seg.

24.06 - Mottar oppsett på ny motor og div feilkoder. Ringer eier ... og forklarer ikke dekningsmessig skade, oljeforbruk over tid er ikke plutselig mekanisk skade, men slitasje over tid. ... FT forstår min f rankring i vilkår, men er ikke enig i avslaget. ... Sender anbefaling om avslag over maskinskade.

Foretaket avslo kravet 25.6.25 med henvisning til takstmannens vurdering, og at vilkårene om at skaden måtte ha oppstått plutselig og uforutsett ikke var oppfylt.

Sikrede klaget 7.7.25 og anførte at han hadde gjort det som med rimelighet kunne forventes for å forhindre skaden:

Havari har oppstått som følge av vedvarende høyt oljeforbruk. Jeg har vært i dialog med forhandler, ... som solgte meg bilen, B... (som er samarbeidende verksted med E.) samt A som er merkeforhandler av VW. Alle disse hevder at bilens oljeforbruk er innenfor normalt forbruk og har oppfordret meg til å etterfylle olje ved behov. Dette har jeg fulgt opp i god tro om at fagfolk vet hva de driver med. Når motor likevel havarerer som følge av dette, og dere avslår saken med henvisning til at 'skade har utviklet seg over tid', oppleves dette som svært urimelig.

Jeg har gjort det som med rimelighet kan forventes av meg som bileier, og har forsøkt å forebygge og håndtere problemet i samråd med fagkyndige. Når skaden allikevel inntreffer forventer jeg at en kaskoforsikring med utvidet forsikring på motor, gir og drivverk vil dekke denne type uforutsette og kostbare reparasjoner ...

Foretaket gjennomgikk klagen 10.8.25, men opprettholdt sin tidligere vurdering.

Sikrede krever dekning for skaden under maskinskadedekningen. Motoren havarerte på grunn av høyt oljeforbruk. Driftsproblemet oppstod akutt og bestod i at motoren gikk ujevnt og mistet effekt ved høyere turtall. Dette har ført til at bilen ikke lenger er kjørbær. Sikrede har derfor vært i dialog med både bilforhandler og verksted, men fått til svar at høyt oljeforbruk er normalt for denne modellen slik at man bare må etterfylle.

Skaden oppstod plutselig i den forstand at bilen ble ute av stand til å fungere normalt fra et tidspunkt til et annet. Sikrede hadde ingen grunn til å forvente eller forutse motorhavariet. Sikrede bestrider at takstmannens vurdering alene er nok til å avslå kravet. Skade som krever utbytting av motor og sentrale komponenter, kan ha materialisert seg plutselig – selv om den underliggende årsaken (oljeforbruket/slitasjen) har pågått over tid.

Foretaket avviser ansvar og anfører at vilkårene omfatter kostnader til reparasjon av plutselige og uforutsette skader eller feil på de komponenter som er nevnt i vilkårene. Dekning forutsetter derfor at skaden oppsto «plutselig». I nemndspraksis er det lagt til grunn at formuleringen «plutselig» innebærer at skaden har et forholdsvis raskt forløp, inntil én dag, jf. **FinKN 2024-723**. Takstmannen har konkludert med at skaden skyldes høyt oljeforbruk over tid. Det høye oljeforbruket har tiltatt over tid og skyldes slitasje. Vilkåret om at skaden må være plutselig er dermed ikke oppfylt.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skade på bilmotor.

Forsikringen omfatter «plutselige og uforutsette skader eller feil» på nærmere angitte komponenter, herunder motor. Begrepet «plutselig» er ikke definert i vilkårene. Uttrykket betyr i utgangspunktet «momentant», men kan også forstås som «over natten». HR-2024-2040-A avsnitt 53-54 har følgende uttalelse om begrepet «plutselig»:

Uttrykket 'plutselig' betyr at skaden skjer fort, med lite eller intet forvarsel, se Bull og Wilhelmsens Forsikringsrett side 250. Det er i langvarig nemndspraksis lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12 til 13 timer faller innenfor uttrykket 'plutselig', mens skader som utvikler seg over lengre tid, faller utenfor, se Finkn-2024-723. Slik denne saken ligger an, tar jeg ikke stilling til dette på generelt grunnlag.

Formålet med dette forsikringsvilkåret er å unnta fra dekningen skader som utvikler seg gradvis over tid. I Bulls Forsikringsrett side 219 heter det:

'Plutselig' peker i slike tilfelle mot at det må være snakk om en skade som 'slår til' der og da, og ikke en skade som utvikler seg gradvis over tid. Når selskapene ikke vil dekke slike utviklings-skader, er grunnen gjerne at sikrede i disse tilfellene iallfall i prinsippet vil ha mulighet til å treffe forholdsregler – skaden kommer ikke som noen overraskelse for ham.

Dommen viser også i avsnitt 55 til en svensk dom som ligger på linje med ordlyden ovenfor:

Den samme forståelsen av uttrykket 'plutselig' i tilsvarende forsikringsvilkår er lagt til grunn i svensk rett, se Högsta Domstolens dom 25. januar 2024 i sak T 4849-22, avsnitt 23:

Att skadan ska vara 'plötslig' innebär att förloppet är momentant; det ska inte gå att förhindra dess utveckling eller omfattning. En sådan begränsning av det som täcks av försäkringen avser att undanta skador som utvecklar sig över tid.

Referansene til «der og da» og «momentant» synes å legge opp til et strammere tidsperspektiv enn «over natten» med 12–13 timer som nemnda har lagt til grunn. Referansene til at sikrede ved utviklingsskader har mulighet til å treffe forholdsregler og at det ikke skal «gå att förhindra dess utveckling eller omfattning» tilsier også at det må dreie seg om en momentan skade. Også ved skadeutvikling som skjer i løpet av 12–13 timer kan sikrede i prinsippet ha en mulighet til å unngå skadeutviklingen. Det er derfor uklart om Høyesterett tolker plutselig i tråd med nemndspraksis eller som «momentant». Derimot gir dommen ikke holdepunkter for et lengre tidsperspektiv.

Sikrede har anført at skaden oppstod plutselig i den forstand at bilen ble ubrukelig på et gitt tidspunkt. De fremlagte saksdokumentene gir imidlertid ikke holdepunkter for at skaden på motoren har materialisert seg i løpet av én dag. Ifølge takstmann er det ikke tale om en «plutselig» mekanisk skade, men en skade som skyldes «slitasje over tid som resulterte i stort og tiltakende oljeforbruk». Dette har til slutt blitt så omfattende at motor og sentrale komponenter måtte byttes ut.

Taksten sier ikke noe mer konkret om skadeutviklingen på motoren og det er uklart for nemnda hva skaden består i. Sikrede synes å hevde at skaden skjedde da motoren havarerte 27.4.25, men havariet skyldes så vidt nemnda forstår høyt oljetrykk pga. langvarig slitasje – uten at selve skadebildet er belyst. Høyt oljeforbruk er ikke i seg selv en skade, men kan være en følge av en skade på motoren sml. FinKN 2021-96 og 2025-321.

Sikrede har bevisbyrden for at skaden omfattes av vilkårene. Sikrede har ikke fremlagt dokumentasjon i form av takstrapporter, sakkyndigvurdering eller andre opplysninger som i tilstrekkelig grad sannsynliggjør at skaden oppsto «plutselig», og ikke er et resultat av gradvis skadeutvikling. At sikrede ikke kunne forutse motorhavariet, påvirker heller ikke sakens utfall.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Lars Barnholdt (bransjerepresentant) og Eirinn Landgren (forbrukerrepresentant).